Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 16
van **BRECHT WARNEZ**
datum: 24 oktober 2019

---

aan **BART SOMERS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Lokale overheden - Inzagerecht raadsleden

Het inzagerecht van raadsleden van lokale besturen is een belangrijk instrument dat hen in staat dient te stellen hun taak op de meest optimale manier te vervullen. De regeling inzake dat recht is opgenomen in het decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017. Zo bepaalt artikel 29 van het decreet dat gemeenteraadsleden recht van inzage hebben in alle dossiers, stukken en akten, ongeacht de drager, die het bestuur van de gemeente betreffen. Tevens wordt bepaald dat de gemeenteraadsleden alle instellingen en diensten mogen bezoeken die de gemeente opricht en beheert. Artikel 75 van hetzelfde decreet geeft eenzelfde recht aan de leden van de raden voor maatschappelijk welzijn. Voor wat het bijzonder comité voor de sociale dienst betreft, bepaalt artikel 110 dat de leden eenzelfde inzagerecht hebben als bedoeld in artikel 75 van het decreet Lokaal Bestuur.

Dat inzagerecht dient ook ruim te worden opgevat; niets wat het bestuur betreft mag aan hun onderzoek worden onttrokken. Het inzagerecht dat in het decreet aan raadsleden wordt toegekend, is dan ook ruimer dan het inzagerecht dat zou kunnen ontleend worden aan de algemene regelgeving inzake openbaarheid van bestuur zoals die thans opgenomen is in het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Als specifiek inzagerecht primeert de regeling zoals opgenomen in het decreet Lokaal Bestuur dan ook boven de regeling zoals opgenomen in het Bestuursdecreet. Het begrip 'akte' of 'stuk' moet overigens ook zeer ruim worden opgevat. Het omvat elk bestuursdocument van welke aard ook, ongeacht de drager en ongeacht het stadium van de besluitvorming waarin het stuk werd opgemaakt.

Niettegenstaande de verschillende bepalingen in het decreet Lokaal Bestuur die het inzagerecht regelen, blijven er zich in de praktijk toch nog situaties voordoen waarin het niet meteen duidelijk blijkt te zijn tot hoever het inzagerecht in bepaalde gevallen reikt. Een van die situaties betreft het inzagerecht van de raadsleden van het bijzonder comité voor de sociale dienst in de agenda en de erbij horende stukken van het vast bureau van het OCMW.

1. Welke specifieke, bijkomende richtlijnen werden door de toezichthoudende overheid aan de lokale besturen overgemaakt met betrekking tot de concrete invulling van het recht van inzage van de raadsleden?
2. Kan de minister verduidelijken in welke mate de bepalingen inzake openbaarheid zoals opgenomen in het Bestuursdecreet al dan niet van toepassing zijn op de uitoefening van het inzagerecht door raadsleden, in het bijzonder wat betreft de

bestuursdocumenten die niet af of onvolledig zijn? Werden dienaangaande door zijn diensten specifieke richtlijnen aan de raadsleden overgemaakt?

3. Kan de minister specificeren in welke mate het inzagerecht van de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst al dan niet zou afwijken van het inzagerecht dat van toepassing is voor de gemeente- en OCMW-raadsleden?

   Zo ja, op welke regelgevende bepalingen zijn die uitzonderingen gebaseerd? Werden de leden van die bijzondere comités al dan niet door zijn diensten in kennis gesteld van die eventuele afwijkingen?

   Zo neen, acht de minister het niet aangewezen dit te doen?

4. Is er volgens de minister al dan niet een verplichting om een agenda van de vergadering van het vast bureau van het OCMW op te maken? En kan hij al dan niet bevestigen of de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst recht van inzage hebben in de agenda van het vast bureau en in de erbij horende stukken?

5. Werd het inzagerecht van de raadsleden zoals opgenomen in het decreet Lokaal Bestuur (en voordien in het Gemeentedecreet) reeds geëvalueerd? Zo ja, wat zijn de resultaten daarvan?

BART SOMERS
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD
op vraag nr. 16 van 24 oktober 2019
van **BRECHT WARNEZ**

---

1. Naast de Omzendbrief BA 2002/10 betreffende het inzage- en afschriftrecht van de leden van de gemeenteraden, de politieraden en de raden voor maatschappelijk welzijn met betrekking tot e-mailberichten en geïnformatiseerde stukken, werden er voor het inzagerecht geen specifieke, bijkomende richtlijnen verstrekt aan de lokale besturen.

   De wijze waarop het inzagerecht wordt uitgeoefend en de modaliteiten daaromtrent vallen onder de lokale autonomie. De precieze regeling moet worden bepaald in het huishoudelijk reglement. Het huishoudelijk reglement mag de rechten van de raadsleden niet beknotten. Indien een raadslid meent dat het inzagerecht onrechtmatig wordt beperkt, kan het raadslid klacht indienen bij de toezichthoudende overheid.

2. Het inzagerecht voor de raadsleden is ruimer dan het inzagerecht ontleend aan de bepalingen inzake de openbaarheid van bestuur zoals opgenomen in het Bestuursdecreet. De uitzonderingsgronden die vervat liggen in de algemene openbaarheidsregeling kunnen niet worden ingeroepen om aan een raadslid inzage te weigeren in een document dat onder toepassing van het inzagerecht voor raadsleden valt. Het toepassingsgebied van het inzagerecht blijft wel beperkt tot het recht van inzage in alle dossiers, stukken en akten die het bestuur van de gemeente/het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn betreffen. Hiermee worden de dossiers, stukken en akten bedoeld die nodig zijn om het bestuur te controleren en die van gemeentelijk belang/ van belang voor het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn of van gemengd belang zijn. Voor andere documenten kan het raadslid slechts een beroep doen op de gewone openbaarheidsregeling die geldt voor alle burgers.

   Vereist is wel dat de bestuursdocumenten reeds afgewerkt zijn en een definitieve status hebben verworven. Het inzagerecht geldt dus niet voor documenten die nog onafgewerkt of onvolledig zijn, met name documenten die nog ter studie of ter discussie liggen en om die reden nog geen definitieve status hebben verworven en documenten die nog moeten worden opgesteld.
   Er zijn hieromtrent geen specifieke richtlijnen aan de raadsleden bekendgemaakt.

3. Op basis van artikel 110 *jo.* 75 van het decreet over het lokaal bestuur hebben de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst recht van inzage in dossiers, stukken en akten, ongeacht de drager, die het bestuur van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn betreffen. Het inzagerecht van de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst is in die zin gelijkgesteld met het inzagerecht van de OCMW-raadsleden. Er bestaan geen specifieke uitzonderingen voor het inzagerecht van de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst in vergelijking met het inzagerecht van de leden van de OCMW-raad.
   Er bestaat momenteel geen reden om daar verandering in te brengen.

   Net als de leden van de gemeenteraad en de raad voor maatschappelijk welzijn, zijn de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst gebonden aan de geheimhoudingsplicht. Een schending daarvan houdt een strafrechtelijke inbreuk in.

4. Voor de vergaderingen van het vast bureau is decretaal geen agenda voorgeschreven. Het vast bureau kan dit echter wel bepalen in het huishoudelijk reglement.
   Indien een agenda is opgesteld, is dit een bestuursdocument dat onder het inzagerecht valt. In de mate dat de agenda en de erbij horende stukken betrekking hebben op de werking van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, hebben de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst een inzagerecht voor die documenten.

5. Het inzagerecht is geëvalueerd bij de opmaak van het decreet over het lokaal bestuur. De bestaande regeling van het Gemeentedecreet is behouden en dient op dezelfde wijze geïnterpreteerd te worden. Het enige verschil is dat nu uitdrukkelijk wordt bepaald dat het inzagerecht geldt voor de dossiers, stukken en akten die het bestuur van de gemeente/het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn betreffen, ongeacht de drager ervan. Deze toevoeging betreft een verduidelijking die volledig in lijn is met de huidige toepassingspraktijk, zoals ook uiteengezet in bovenvermelde omzendbrief BA 2002/10.